

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньо-професійної програми

Олександра СИДОРЕНКО

від "30" жовтня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Інна ВАРНАВСЬКА

Протокол засідання кафедри

соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ

від "01" вересня 2025 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологічний спецпрактикум (практична психологія)

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – «Практична психологія»

Спеціальність – 053 Психологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Кропивницький-Херсон– 2025

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Психологічний спецпрактикум (практична психологія)
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Соціальних та поведінкових наук
Викладач	Наталія Проскурка, доцент кафедри соціальних та поведінкових наук, к. психол. н., доцент
Контактна інформація	номер телефону викладача: 0975370909 адреса електронної пошти: proskurka_n@ksaeu.kherson.ua адреса електронної пошти кафедри: dep.sbs@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	середа
Програма дисципліни	Змістовий модуль 1. Особливості діяльності практичного психолога в закладах освіти Тема 1. Психологія як наука і професія. Історія становлення психологічної науки і психологічної практики. Структура сучасної психології. Етичний кодекс практичного психолога. Професійні спілки та асоціації Тема 2. Основи організації психологічної служби в освітніх закладах. Основні завдання практичної психології в системі освіти. Зміст діяльності практичного психолога психологічної служби. Структура психологічної служби системи освіти. Тема 3. Структура психологічної служби закладів освіти. Структура психологічної служби системи освіти. Зміст роботи практичного психолога в закладі освіти. Тема 4. Організація та планування роботи практичного психолога закладу освіти. Положення про кабінет практичного психолога в закладах освіти. Типова документація практичного психолога в системі освіти України. Експертиза психологічного інструментарію практичного психолога. Тема 5. Дошкільне дитинство: проблеми соціалізації та збереження психічного здоров'я. Психічний розвиток дітей від народження до шести років. Труднощі адаптації дитини до умов дошкільного закладу. Особливості адаптації дитини до групи дошкільників. Тема 6. Психологічна служба початкової школи. Формування психологічної готовності дитини до навчання. Специфіка роботи практичного психолога у початковій школі. Тема 7. Особливості шкільної адаптації та дезадаптації молодших школярів. Адаптація дитини до школи та мотивація навчання. Особливості психогенної шкільної дезадаптації молодших школярів. Навчальні та поведінкові труднощі в молодшому шкільному віці. Психологічні умови ефективності роботи шкільної психологічної служби. Тема 8. Специфіка роботи психолога з підлітками та старшокласниками. Психологічні труднощі підліткового віку. Роль психологічної служби у роботі з підлітками. Шкільна дезадаптація у підлітковому віці. Девіантна поведінка підлітків у контексті діяльності практичного психолога.

	Тема 9. Особливості роботи психолога з батьками та педагогічними колективами. Основні завдання психолога у роботі з батьками. Робота психолога з педагогічним колективом. Психологічна допомога педагогу в організації навчального процесу. Роль психолога у попередженні та залагодженні педагогічних конфліктів. Тема 10. Професійні деструкції та професійне вигорання у роботі психолога. Професійно зумовлені деструкції Синдром емоційного вигорання. Професійна деформація. Профілактика професійних деформацій та вигорання. Тема 11. Професійний розвиток і саморозвиток практичного психолога. Професійне самовизначення психолога після закінчення навчання у закладі вищої освіти. Шляхи професійного розвитку психолога. Типи професійного самовизначення як можливі орієнтири саморозвитку психолога.
Мова викладання	Українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Психологічний спецпрактикум (практична психологія) – це базова дисципліна, що розкриває специфіку роботи практичних психологів в закладах освіти.
Інформаційний пакет дисципліни	Наводиться Веб-посилання на навчально-інформаційний портал університету, де знаходяться робоча програма навчальної дисципліни; завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; питання до заліку (екзамену); література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК.

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Мета вивчення курсу «Психологічний спецпрактикум (практична психологія)» є надання знань для формування професійних компетенцій майбутніх практичних психологів, які виявляються у процесі взаємодії з учнями та їх батьками, клієнтами, колегами, керівництвом під час професійної діяльності в закладах освіти.
Завдання вивчення дисципліни	Завдання вивчення курсу полягають у: ☐ ознайомленні майбутніх практичних психологів зі специфікою професійної діяльності в закладах освіти; ☐ розумінні основних стратегій психологічної роботи в закладах освіти; ☐ оволодінні знаннями з особливостей психодіагностики, психологічного консультування та психокорекції в закладах освіти; ☐ усвідомленні можливих труднощів у професійній діяльності та оволодінні методами їх профілактики; ☐ розумінні важливості реалізації етичного кодексу психолога в професійній діяльності; ☐ формуванні професійного світогляду та наукового мислення.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

	ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 05. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Спеціальні (фахові)	СК 08. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПРН11. Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) ПРН 20. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю психологів і волонтерів, іншого персоналу.

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2025-2026
Семестр	3
Курс	2
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язковий компонент
Пререквізити	Вступ до фаху
Постреквізити	Диференціальна психологія, Психологічний супровід та реабілітація, Комплексна виробнича практика з фаху

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4/120
Лекції	22
Практичні / Семінарські	38
Лабораторні	
Самостійна робота	60
Форма підсумкового контролю	Залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Навчальний процес потребує використання мультимедійного проектора, навчального простору, в якому меблі можуть бути переміщені в ході заняття
Обладнання	Мультимедійне обладнання

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Практичні та самостійні роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60% від загальної суми балів за конкретне заняття). Умови перескладання. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час опитування на практичних заняттях. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття та самостійні роботи, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) відбувається за рахунок виконання і здачі завдань та теоретичних матеріалів з пропущених тем. Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
		годин				балів
		лк	лаб.	сем. / пр.	СР	

Тема 1	Психологія як наука і професія	2		2	4	5
Лекція	Історія становлення психологічної науки і психологічної практики. Структура сучасної психології. Етичний кодекс практичного психолога. Професійні спілки та асоціації	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів.				4	3
Тема 2	Основи організації психологічної служби в освітніх закладах	2		2	4	5
Лекція	Основні завдання практичної психології в системі освіти. Зміст діяльності практичного психолога психологічної служби. Структура психологічної служби системи освіти.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
Тема 3	Структура психологічної служби закладів освіти	2		2	4	5
Лекція	Структура психологічної служби системи освіти. Зміст роботи практичного психолога в закладі освіти.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування				4	3

	прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів					
Тема 4	Організація та планування роботи практичного психолога закладу освіти	2		4	6	10
Лекція	Положення про кабінет практичного психолога в закладах освіти. Типова документація практичного психолога в системі освіти України. Експертиза психологічного інструментарію практичного психолога.	2				
Практика				4		4
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	6
Тема 5	Дошкільне дитинство: проблеми соціалізації та збереження психічного здоров'я	2		4	6	10
Лекція	Психічний розвиток дітей від народження до шести років. Труднощі адаптації дитини до умов дошкільного закладу. Особливості адаптації дитини до групи дошкільників.	2				
Практика				4		4
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	6
Тема 6	Психологічна служба початкової школи	2		4	6	10
Лекція	Формування психологічної готовності дитини до навчання. Специфіка роботи практичного психолога у початковій школі.	2				
Практика				4		4

Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	6
Тема 7	Особливості шкільної адаптації та дезадаптації молодших школярів	2		4	6	10
Лекція	Адаптація дитини до школи та мотивація навчання.. Особливості психогенної шкільної дезадаптації молодших школярів. Навчальні та поведінкові труднощі в молодшому шкільному віці. Психологічні умови ефективності роботи шкільної психологічної служби.	2				
Практика				4		4
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	6
Тема 8	Специфіка роботи психолога з підлітками та старшокласниками	2		4	6	10
Лекція	Психологічні труднощі підліткового віку. Роль психологічної служби у роботі з підлітками. Шкільна дезадаптація у підлітковому віці. Девіантна поведінка підлітків у контексті діяльності практичного психолога	2				
Практика				4		4
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	6
Тема 9	Особливості роботи психолога з батьками та педагогічними колективами	2		4	6	10
Лекція	Основні завдання психолога у роботі з батьками. Робота психолога з педагогічним колективом.	2				

Практика	Психологічна допомога педагогу в організації навчального процесу. Роль психолога у попередженні та залагодженні педагогічних конфліктів.			4		4
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	6
Тема 10	Професійні деструкції та професійне вигорання у роботі психолога	2		4	6	5
Лекція	Професійно зумовлені деструкції. Синдром емоційного вигорання. Професійна деформація. Профілактика професійних деформацій та вигорання.	2				
Практика				4		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	3
Тема 11	Професійний розвиток і саморозвиток практичного психолога	2		4	6	5
Лекція	Професійне самовизначення психолога після закінчення навчання у закладі вищої освіти. Шляхи професійного розвитку психолога. Типи професійного самовизначення як можливі орієнтири саморозвитку психолога	2				
Практика				4		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	3
ПК 34	Підсумковий контроль					15

Разом за ЗЧ	22		38	60	120 год 100 б
Всього за дисципліною	22		38	60	120 год 100 б

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій Наочні методи навчання, ілюстрування Обробка лекційного матеріалу починається з детального розбору конспекту лекцій. На даному етапі варто розібратися в сутності кожного поняття і положення, домагатися розуміння логічного змісту формулювань. При цьому варто використовувати основну і додаткову літературу, наукові праці, монографії.
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, роботи в малих групах тощо Методи навчання: проблемно-пошукове навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій, групова дискусія); евристичні методи); дослідницький (наукові доповіді, наукові повідомлення); тестування; узагальнення; ілюстративний; графічний
Лабораторні	Не передбачено навчальним планом
Самостійна робота	Самостійна робота допоможе студентам опанувати навичками добору і самостійної роботи з джерелами законодавчо-нормативного та навчального характеру, а також на основі вивчення, узагальнення, систематизації й аналізу матеріалів (в тому числі і фактичних) робити відповідні висновки, рекомендації. 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. 3. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. 4. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; графічний контроль; програмований контроль; проблемні ситуації тощо. Система оцінювання знань за освітніми компонентами складається з поточного та підсумкового контролю у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквіумів, рефератів, творів і звітів.
Підсумковий контроль за змістовою частиною
Здійснюється у формі письмового опитування за темами змістової частини
Підсумковий контроль
Підсумковий контроль здійснюється відповідно до змістової частини освітньої програми, індивідуального плану здобувача вищої освіти і робочого навчального плану, графіку освітнього процесу і затверджених навчальних програм з дисципліни, розроблених на основі освітньої програми спеціальності. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ. Форма контролю: залік. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік – 60 балів.

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)												Разом за семестр
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	ПК ЗЧ	Max 100
Max 5	Max 5	Max 5	Max 10	Max 10	Max 10	Max 10	Max 10	Max 10	Max 5	Max 5	Max 15	

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Бабчук О. Г. Психологічна служба в системі дошкільної освіти: навчальний посібник. Одеса : Видавництво ТОВ «Лерадрук».2023. 166 с. 2. Мельничук О.Б. Основи психоконсультування та психокорекції: навч. посіб. К.: Каравела.2023. 390 с. 3. Турищева Людмила, Дорошко Ірина, Малихіна Олена. Шкільний психолог в умовах НУШ. Професійний супровід початкової ланки освіти. Посіб. Харків. Основа. 2021. 4. Організація діяльності психологічної служби: навч-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені П. Тичини; упоряд. О. А. Дудник. Умань : Візаві, 2023. 267 с. 5. Строяновська О.В. Психологічна служба в системі освіти: практикум з навчального курсу для практичних психологів: навч. посіб. К.: Каравела, 2022. 176 с.
Додаткова	1. Косенчук Ольга, Байєр Ольга, Кокарева Анжеліка, Проскурка Наталія, Тарнавська Наталія. «Психологічний супровід і підтримка суб'єктів освітнього процесу в умовах кризи в Україні: сценарій триденного тренінгу для практичних психологів і педагогів». © ЮНІСЕФ, ВГО «АПДО», 2023. 37с. 2. Психодіагностика особистості (збірник методик). Укладачі: І. Пампура, Л. П'янківська, Ю. Бойко-Бузиль. К.: Медкнига, 2025. 214 с. 3. Кузьо О. Основи психологічної практики : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх

	справ, 2022. 124 с. 4. https://docs.google.com/document/d/1jkdDXPjV7fywvbUoxytyxwzppvIBh-gp/edit?usp=sharing&ouid=116851520328579211305&rtpof=true&sd=true 5. https://mon.gov.ua/tag/inklyuzivne-navchannya?&type=posts&tag=inklyuzivne-navchannya
Інформаційні ресурси	- Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України — https://mon.gov.ua/ - Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського — http://www.nbuv.gov.ua/ - Офіційний сайт ХДАЕУ — https://www.ksau.kherson.ua/ - Освітній портал (Moodle) ХДАЕУ — http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/ - Наукова бібліотека ХДАЕУ — https://www.ksau.kherson.ua/news-2/nnb.html - Кафедра соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ — https://www.ksau.kherson.ua/econom/%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA.html - Methods in Psychology. https://www.sciencedirect.com/journal/methods-in-psychology - Студентський портал URL: https://stud.com.ua - Он-лайн підручники URL: http://www.pravo.vuzlib.su/book_z811.html - Підручники он-лайн URL: http://osvita.ua - Навчальні матеріали он-лайн URL: https://pidruchniki.com